

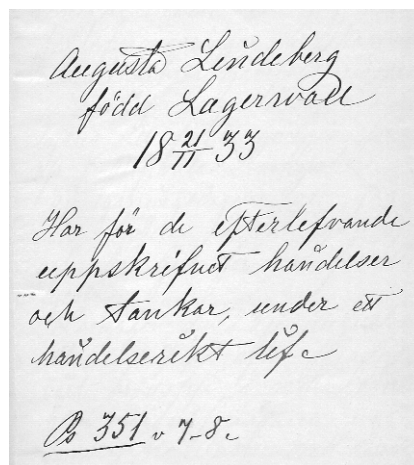
Charlotta Augusta Lagerwall

1833-1902

Charlotta Augusta Lagerwalls dagbok, den har alltid kallats så i familjen, är ett mellanting mellan en krönika och en familjedagbok. Vissa partier är skrivna direkt i anslutning till händelserna, andra är tillfogade senare, i slutet av boken kommer en del händelser i fel tidsföljd. Vid överförandet till litet mera modern svenska har pluralformer och gammalstavning tagits bort, men ordvalet, ordföljden och interpunktionen finns kvar. Som bilaga till web-versionen bifogas faksimil av boken. I bilaga bifogas också två ark av hennes makes hand, som ligger löst i boken.

Augusta berättar om det hon tycker är viktigast: Barnafödslar, dop, bröllop, dödsfall och begravningar inom den nära familjen. Våldigt sällan skymtar något annat fram. Fyra av hennes sju barn dog före henne, de två första före ett års ålder, Hertha 12 år gammal och Gustaf 20 år gammal. Man bör minnas detta, när man läser denna bok, för att förstå varför hon skriver ner sina böner. Boken förvaras idag (år 2006) av Augustas sons sons son Björn Lindeberg. (Inga B. Agnér)

Augusta Lindeberg

född Lagerwall

18 21/11 33

Har för de efterlevande uppskrivit händelser och tankar under ett händelserikt liv.

Ps 351 v 7-8

Tisdagen den 15 april 1856 klockan 9 förmiddagen växlade Albert och jag våra förlovningsringar i mammas och morbror Gabriels närvaro.

Den 3 augusti samma år lystes det första gången för oss i Uppsala domkyrka. Tredje lysningsdagen var jag och hörde på vår lysning och bad Gud för vår framtida lycka.

Lördagen den 23 augusti klockan 7 på aftonen firades vårt bröllop i mitt barndomshem. Vigsselförrättaren var domkyrkopastor Carl Rydberg. Morbror Gabriel ledde mig till brudstolen, Albert av sin morbror borgmästaren Gustaf Lindeberg från Nyköping.

Tärnorna, Emelie Gillberg, Hertha Zetterström, Mimmi Bäck, Ida Lagerwall, Laura Widberg, Sophie Böth. Marskalkar, Richard Bolin, Carl Rupert Nyblom, Axel Wenge, Edvard Boberg, Janne Zetterstedt, August Andberg.

Min bästa väninna Hertha Zetterström band min krona och krans med hjälp av de andra tärnorna, och Hertha var med och klädde mig till brud.

Aftonen före bröllopet samlades de resande släktingarna och alla tärnorna samt marskalkarna och krans- samt bukettbindning skedde under munterhet och glädje. Gröt med böna serverades i två fat. Emelie Gillberg fick den ena och Richard Bolin den andra, och blev de snart därefter förlovade och gifta. Den 27 augusti reste vi på ångfartyg från Uppsala och var det med blandade känslor då fartyget lade ut - och mor och morbror, vänner och den kära staden lämnades, dessa avskedsviftningar som följde oss långt, var kärt men också tårebringande.

Den 29 reste vi med ångfartyget Hermoder, som fördes av kapten Jansson, styrman Malmström och kapten hissade en mängd av flaggor, och alla var så vänliga och välvilliga - syntes att Albert var omtyckt. Klockan 4 på eftermiddagen var vi i Nyköping och i vagnen som hämtade oss var blommor strödda (av fru Emma Lundberg). I vårt fina och vackra hem möttes jag av tre svägerskor, Hedda, Charlott och Louis. På aftonen var i den vackra trädgården, arrangerat av H. Söderberg och Alberts äldsta och yngsta systersöner Frtithiof och Östen Moberg, transparanger, kulörta lyktor och regementsmusik, som spelade hela aftonen. Senare av aftonen blev det serenad, av rektor Lindbom, kantor Forsberg, direktör Borgman, studenten Gralh, för mig var det ovanliga att sångarna sjöng serenad vid belysning av

lanternor, i Uppsala hade jag en avskedsserenad av en tredubbel kvartett som sjöng alla mina favoritsånger, och de bästa sångarna som fanns.

Hemmet var mig så kärt, jag hoppades att det skulle bli oss förunnat till ålderdomen - men så blev det ej - nyårsafton (onsdag) den 31 december samma år 1856 klockan halv sju på morgonen väcktes vi av ropet Elden är lös! Vakna! och hela vårt nya hem var halv nio förtärt av elden, själva kom vi genom fönstret ut. Vi blev bevisade så mycken godhet och välvilja. Konsul Wilhelm Olde och Axel Winge skaffade ihop allt som kom ut av vårt bo, och Olde bjöd oss sitt hem, flyttade själv till Axel Winge - Måltiderna var vi mest hos morbror Lindeberg, apotekare Huldbergs, eller hos doktor Rogbergs, vänner till oss båda - Människor vi förr ej känt kom då till oss, och på det älskvärdigaste sätt tog sig an oss, särskilt Amalia och C. G. Hellström.

Söndagen den 2 februari 1857 åt vi den första middagen åter i ett eget hem, litet och obekvämt, men gränslöst tacksamma mot Gud och människor, en sådan bordsbön har från oss kanske aldrig förr kommit. Sådant tack! för mat, till Gud ej med så djup rörelse framgått som då.

Den 23 juni 1857 kom min älskade mor, Lovisa Margareta Lagerwall född Gillberg första gången till oss - reste från oss den 7 juli. Onsdagen den 10 juli klockan halv 2 middagen föddes vår lilla späda son Carl Albert Gabriel och en halv timma senare vår lilla dotter Augusta Maria Lovisa, samma dag klockan fem döptes de små barnen av fruktan, att deras liv genast skulle släckas. Doktor O. Rogberg döpte dem.

Carls faddrar var Gabriel Wilhelm Gillberg, borgmästarinnan Sofie Lindeberg, borgmästare Gustaf Lindeberg, rådmanskan fru Anna Winge, rådmän Andersson, frk Lovisa Lindeberg, fröken Fredrique Rogberg. Lovisa faddrar rådmän P. E. Winge, fru Lovisa Lagerwall, herr Johan Rejner, fru Charlott Moberg, herr Richard Molin, fröken Emelie Molin, herr Fritiof Moberg, fröken Amanda Zetterström.

Närvarande vid dopet var endast Sofie Lindeberg som bar Carl, Charlott Moberg som bar Louise.

Carl avsomnade efter sitt korta liv på jorden, onsdagen den 31 juli kl halv 2 middagen.

Söndagen den 4 augusti begravdes den lilla ängeln - vårt hopp var då att få behålla tvillingssystemet - men var ej Guds vilja. Söndagen den 1 september klockan 8 på morgon avled hon stilla och fridfullt. Doktor O Rogberg jordfästade båda dessa våra små älsklingar, vid Carls grav sjöngs psalm nr 345 v 1 345 v 5. Vid Louises grav 493 v 1 345 v 6. O! en sådan smärta och saknad dessa små lämnat efter sig, då vaggan bars ut, då var det som mitt hjärta velat brista.

1858 - ett år rikt på oro och bekymmer - Alberts affärer gick illa i följd av eldsvådan och de stora förluster vi då led. Borgensförbindelser - vilket jag ber Er mina barn, som läser detta efter min död, skriv aldrig borgen! låna ut pengar om ni kan göra det, men skriv ej på borgen, ni skulle sett hur er far led och oroade sig däröver.

Måndagen den 1 augusti 1859 klockan halv tre eftermiddagen föddes vårt tredje barn, en stor rar gosse som fick namnen Gustaf Wilhelm - den 19 augusti kom min mor hit och tisdagen den 23 augusti å vår bröllopsdag döptes Gustaf av doktor Rogberg. Faddrarna var Gabriel Wilhelm Gillberg, Hedda Barthus, rådman E. Winge, Lovisa Lagerwall, Edvard Boberg, Cesil Bergström, Wilhelm Zetterstedt, Hertha Zetterström, Gustaf Lindeberg, Fredrique Ljungqvist.

Den 7 september reste min mor åter till Uppsala - vi hade då flyttat in i vårt hem i Bryggerigården, och njöt mycket av att ha något mer utrymme.

Lördagen den 26 oktober 1861 klockan 3/4 11 på natten föddes vår son Hugo ett ovanligt stort barn, vägde 12½ л. Döptes den 8 november klockan 5 eftm av doktor Rogberg, som fick efterskickas i hast, emedan barnet blev så sjukt, men gick över snart efter dopet - fick ej mer än detta enda namn Hugo. Faddrar borgmästare Gustaf Lindeberg, prostinnan Anna Westergren, Per Lorents Gillberg, Sofie Lindeberg, löjtnant Gustaf Carell, Charlott Moberg, Josef Larsson, Laura Widberg, Fritiof Moberg, Emma Lundberg, Otto Graff, Lena Lindeberg.

1862 den 22 juni kom mamma till oss och reste den 17 juli till Uppsala.

Gustaf började gå i skolan hos Lovisa Eklund den 27 september 1863.

Den 17 september (torsdag) klockan halv 3 eftermiddagen föddes vår son Axel och klockan halv 4 eftermiddagen tvillingbrodern Otto, båda dessa barn var stora rara barn vägde 8 och 8½ л. Fredagen den 9 oktober klockan 12 middagen döptes dess barn av pastor Eriksson. Faddrarna var åt Axel K. M. Llundberg, Johanna Huldborg, Carl M. Barthou, Emma Lundberg, Magnus Lagerwall, K. Sara Nilsson, Johan Samzelius, Sofie Huldborg, Thore Markander, Augusta Andersson, Herman Lindeberg, Selma Lindqvist. Ottos faddrar Johan Bäcklin, Amalia Hellström, Gustaf Janzon, Carolina Bäcklin, Carl G. Hellström, Sofia Janzon, Alexander Osenius, Olga Ringvald, Per Norin, Hilda Ljungqvist Carl Falck, Charlotta Gillberg.

Herren bevara dessa barn och måtte de om så är Guds vilja, de få leva och bli dugliga och bra karlar, eniga med varandra och med sina bröder, som nu har dem så kära, och "tagit en av dem till sig" som de säger.

Lördagen den 3 december 1864 klockan halv 4 på morgon föddes vår dotter, vilket blev för oss alla en glädje. Torsdagen den 22 december klockan 12 middagen döptes av pastor Eriksson vår flicka och namnen Hertha Sofia. Faddrar var brukspatron P Malmberg, fru Maria Malmberg, patron Carl Heden, fru Emma Heden, fabrikör Albert Scheden, fru Karin Eriksson född Gillberg, C. W. Ekholm, Louise Lindeberg, S. G. Samuelson, Edla Carell, Robert Gillberg, Amanda Zetterström.

Måtte detta lilla barn få växa upp till en dygdig kvinna och få stöd av sina 4 bröder. Min innerligaste bön, är att vi föräldrar också får Guds nåd att uppfostra alla barnen Herren anförtrott oss, i tro på honom och finna Guds ord levande. Och må vi så leva här på jorden, att vi alla må samlas hos Gud i himmelen med honom och hans heliga änglar få umgängelse.

Lördagen den 24 maj avled vår så högt älskade Hertha, efter tretton dygns sjukdom - tålig, lycklig att se mig hos sig, sade oftast "läs aftonbönerna för mig mamma". Kristi Himmelfärdsdag blev hon mållös, efter uppvaknandet halv tolv förmiddagen (efter en stunds lugn sömn) räcker hon upp sin vänstra hand åt höjden, sedan tog hon upp den högra och sträckte den upp som hon ville visa mig att hon gick till Gud. Lycksalig såg hon ut - men sedan låg hon tre dygn i dvala. Hon fick dö lika lugnt som hon levat. Vid hennes dödsläger låg vi föräldrar och hennes fyra bröder, samt en vän till oss alla Thora Melin. Fader vår och välsignelsen läste jag innan vi steg upp från vår älsklings sida. I det älskliga barnets psalmbok låg ett märke vid 261 v 4 som hon tyckte så mycket om, 33 var också en ps. som (hon) älskade att lära sig. Hon älskade Guds ord så tidigt. Hon var god, kärleksrik, arbetsam, ordentlig. Torsdagen den 29 maj jordfästade doktor Ahlberger henne - kl 1 började ringningen, 4 bröder och Stefan Janzon samt Emil Backlin bar Hertha till graven, från Herthas rum, där jag skriver detta bars Herthas kista av Carl Hellström, Carl Magnus Nilsson, Edvard Lindeberg, C. G. Stjernström, dessa sänkte också kistan i graven. Det smärtsammaste ögonblicket var då locket skulle sättas på det kära kära! barnets älskliga anlete - det kändes som ville hjärtat brista - då kom vårt högt aktade själaherde, doktor Ahlberger och sade "tänken icke på Eder sorg, utan på hennes vinning" - till graven följde mig Klara Nilsson, Amalia Hellström samt Herthas forna barnsköterska Hulda Olson. Herthas kista var vit med blå stjärnor (hennes älsklingsfärger), blombuketter och kransar fick min flicka i mängd, jag bar hennes hemla myrtenkrona, ingen brud är lyckligare. Svepningen var enkel, med täcket och lakandet som hon alltid bad mig varje afton "stoppa tätt om halsen" - så också nu. vid svepningen hjälpte vännerna Amalia Hellström, Lisen Ahlbuger, Sofie Janzon, vilka med några flera deltagande, klädde graven med blommor så rikt. Under begravningsakten sken solen fram och ner i graven till vårt barn - vid graven sjöngs Ps 486 v 3 sedan hennes Ps 201 v 4, i sång3en deltog Thora Melin, Amanda Carlson, Gurli och Helena Drake, direktör Forssberg, doktor Konrad Ekstrand, kandidat Carl Klallen, doktor Alfred Melin. Mycket folk sades mig vara ute på kyrkogården - Gud give att de och vi alla hade den nytta vi alla behöva av en sådan likbegängelse. Jag beder Herren att mina fyra gossar aldrig måtte glömma de vackra ord och förmaningar som sades till dem i det vackra talet. Och må vi så leva att då döden kallar oss, vi må samlas alla hos Gud.

Vår älskade Gustaf konfirmerades den 21 maj 1876 och undfick Herrens heliga nattvard första gången Kristi Him.f. 1876. O! måtte han ej prövas hårdare än att han kan ihågkomma alla de givna löften han givit vid Herrens altare. Och om han faller, Herre upptag honom ändå till ditt barn.

Den 31 augusti reste Gustaf till Norrköping för inträde i Tekniska skolan, han följes av våra varmaste förböner, må han ej få dåliga kamrater - som locka honom på dåliga stigar och avfall från Gud och oss, det känns så oroligt lämna honom ut i världen där dygd ofta hånas -
Men jag hoppas uppå Herren han skall väl görat.

Vår arbetsamma Hugo konfirmerades den 26 maj 1878 - Herrens nattvard fick han begå den 30 maj (Kristi Him. f. dag). En skön beredelsetid, doktor Ahlberger har varit för honom som för Gustaf en utomordentligt kärleksrik lärare. "Herren bevare din ingång och din utgång" du älskade Hugo.

Den 13 juni 1879 tog Gustaf sin avgångsexamen från tekniska skolan i Norrköping där han i alla tre klasserna suttit nr 1, fick vackra betyg och premier. Pappa och Hugo samt Otto och Axel övervar Gustafs examen och det glädde pappa så mycket, se och höra hur avhållen Gustaf var av lärarna och kamraterna.

Den 14 juni reste Gustaf på nattbåt från Norrköping till Stockholm, där jag mötte honom, och det uppgjorde(s) om plats hos ingenjör Verner Cronquist, som genom landshövding Lagerbielke blivit Gustaf lovat. Inackordering hos fröknarna Zetterling uppgjordes och vi reste hem till Löfstugan där Gustaf njöt av seglatser och sin frihet - såg frisk och lycklig ut. Den 19 juli reste Gustaf nattbåt från Nyköping för att börja i laboratorium på måndags morgon. - Men Gustaf fick frossa och det nedsatte hans krafter och inverkade så menligt på hans sedan 1875 sjuka hjärta (af reumatisk feber) (att) vänner och släktingar bad Gustaf resa hem och sköta sig en tid. Söndagen den 7 september kom Gustaf oväntat hem, följd av en von Segebaden, och så klen att jag såg att döden var med honom - själv sade han "Mamma jag är så glad att vara hemma nu, och blir nog snart bättre igen, bara jag nu får skötas hemma."

Den 29 september reste han upp till Stockholm för att bli marskalk åt Carl och Alma Lindeberg. Albert och jag mötte Gustaf, emedan vi varit i Uppsala. Albert och jag reste till Uppsala för att rådfråga professor Waldenström, som ansåg att Gustaf skulle bli frisk. Den 13 oktober reste vi hem till Nyköping, Gustaf överlycklig över att vara hemma, sade ofta "jag blir nog bra". Söndagen och lördagen den 18 var frossan så svår, jag låg om nätterna hos Gustaf, han var ytterligt klen. Måndagen den 20 var krafterna så svaga, och dödligt blek. Middagen gick han själv genom rummen, men ville ej sitta med oss vid middagsbordet. Då jag såg på honom från middagen, sade han "se ej så på mig mamma, jag blir så hemsk". Då jag kom in till honom i förmaket var han iskall och kallsvettades - då han sade "Solen skiner i Herthas rum, jag vill gå dit mamma" - där satte han sig i soffhörnet, hjärtat arbetade våldsamt. Jag frågade, har Du mitt älskade barn bett till Gud? Ja - Är Du också nöjd om Gud kallar dig till sig, därpå svarade han högt "Ja mamma"! då han närmade sig mig och kysste mig med sina kalla läppar, kysste mig så hårt intill sig en gång till. Vi lät bädda vår säng, och jag frågade vill du ej lägga dig i pappas och mammas säng? "Jo, men jag orkar ej gå dit, pappa och Hugo får bära mig" - vi hade en eldbrasa, och när vi fått Gustaf i säng, sade han "så skönt mamma" - ett par djupa suckar och allt var slut! Den älskade känsliga sonen har slutat sitt arbete, han som aldrig ville vara overksam, så förhoppningsfull. Jag vet att jag sade "Ske icke min vilja utan Din" - Hugo läste Fader vår och välsignelsen.

Ännu har jag så mycket kärt kvar, Gud låt min make få styrka att bära sorgen, ty en far har ju stora framtidsförhoppningar på sin äldste son. Måtte Herren Gud förlåta att jag så sörjer min Gustaf. Modershjärtat är lika fäst vid alla hennes barn - jag ber dagligen och stundligen Gud att få känna mig undergiven hans vilja.

Albert ville nödvändigt att Gustaf skulle obduceras. Doktorerna Lundquist och Granberg, fann Gustafs hjärta dubbelt så stort som det borde varit. Albert själv var ennui (nedslagen), ty han hade sådan oro att ej Gustaf skulla vara riktigt död. O, hur tålig och mild Du varit kära hemgånne Gustaf, hur utan klagan Du burit ditt myckna onda. Gustafs liv sloknade klockan halv sex eftermiddagen den 20 oktober (måndag). Söndagen den 26 oktober samlades alla som

ville följa Gustaf till graven, här i vårt hem, det lär ha varit en stor skara. Han bars till graven av Carl Lindquist, Carl Nilsson, Carl Ahlstedt, Stefan Janzon, Gustaf Ramsay, Per Georgii, Herman Lenmalm, Walter Malmgren. En stillhet i naturen var rådande, fåglarna sjöng vid graven, något högst ovanligt för den årstiden. Sångare var Gustaf Ramsay, Möller, Larsson, Sahlin, Åkerlind, Gottfrid Andersson, Edvard Andersson. Ps 452 v 1 sedan 2 vers av samma. Ps därefter "Stilla skuggor". Ett vackert tal av vår värderade doktor Ahlberger, som vi också fått. Verser av Thure Hellström, Emelie Nyberg, Ella (Elin) Noren. På Gustafs fotplåt stod Ps 204 v 5. Förlåt att jag ej med undergivenhet bär sorgen, var mig nådelig. Hela mig från alla mina fel och brister. Ge mig till sist ett Evinnerligt liv. Amen.

Dödsannons insattes i Nyköpings Aftonbladet, Uppsala båda, Norrköpings tidningar. Under sattes Davids psalm 43 v 5 samt 55 v 9. Brev från när och fjärran, ja, allt vad deltagande kan göra har det visats upp och min tacksamhet är så stor och ödmjuk.

Axel och Otto konfirmerades den 2 maj 1880. Deras 1sta nattvardsgång Krist. H: f: den 6 maj 1880. Att dessa älskade barn kommit så långt. Herre var med dem som hitintills, de är så älskade av oss och blir det (om du Herre följer dem) av dem som rätt lär känna dem.

Hugos studentexamen den 28 maj 1880. En glad dag för honom och oss. Då Hugo gick på middagen fram till oss, kom han så kärleksfullt till mig och kysste mig, ja nu tar mammas gymnasist avsked, och mamma får allt en student igen! Hugo inskrevs vid Uppsala akademi den 13 sept 1880.

Vårt silverbröllop

Den 23 augusti 1881. Firades på Löfstugan. Dagen klar och vacker. Ingen särskilt bjuden, men alla visste vi tog mot till middagen. 100 personer kom, med oss själva och uppässningen samt kuskar 154 personer. Av släkt och vänner uppvaktades vi av gåvor, blommor, frukter, telegram, brev. Pastor Johan Blomquist höll festtalet, sedan vår Hugo från sig och bröderna till sina föräldrar, så Berlin från Uppsala från mamma och morbror samt från sin hustru och honom. En visa sjöngs av Jeremi Marcks von Wyrtemberg. Efter middagens slut gick vi alla efter musiken ner till sjön, där båtarna var flaggklädda, (musik från stan som vänner skaffat). På afton av vännerna Hellströms stor ekclairering, bengaliska eldar, fyrverkeri av H. Löfvenius och H. Söderberg, samt Boberg. Av Walborg Lagerwall vacker fiolmusik under det tablåer förevisades, med deklamation. Verser av Thine Hellström, Lally o Walborg. Övermarskalk var Carl Hellström. Hela dagen glad och högtidlig på samma gång - jag tänkte så ofta på vad Gustaf sade - "På föräldrarnas silverbröllop skall jag fira min förlovning" - Av Albert fick jag en guldmedaljong till ett minne av dagen. Ja, vi har så mycket att vara tacksamma för.

Närvarande på silverbröllopet

Hedens på Kragnäs	6
Hedens på Flättna	3
Täktströms Bukhyttan	6
Thomé	6
Hellströms	7
Marcks v Wyrtemberg	4
Theodor Marcks von Wyrtemberg	2
Hilma Lindberg	1
Walborg Lagerwall	1
Elin och Olof Llundberg	2
Selma Kjellman	1
Carl Lindquist	1
Berlin, Louise, Carl	3
Kullberg	5
Janzon	5
Bäcklin	5
Svägerskorna	4
Boberg	2
Alma och Carl Lindeberg	2
Edvard och Amalie Lindberg	2
Sofie Lindeberg	1
Johanna, Sofia Huldborg	2
Kjällgren	2
Blomqvist	4
Gustaf och Edla Johansson	2
Rogstadius	4
Hilma Zebell	1
Fröbergs (Sjösö)	3
August o Emilie Malmberg	2
Direktör Andersson	2
August o Hilma Rejner	2
Klara Lundström	1
Fanny Rejner	1
Nanna Hagborg	1
Rektor Schotte	2
Doktor o fru Norin	2
Söderberg	1
Ekholm	1

H Löfvenius	1
C Ahlstedt	1
vi själva	5

5 bord dukade på gården under ett tak av hopsydd lakan med blomsterprydda pelare. 1 stort bord i mitten 4 omkring det stora.

Maten

Buljong med pastejer. Vinkullskål. Lax med marjonesås. Skinka med grönsaker. Citronpudding. Gödkalvstek med sallater. Glass med krokanbakelser. Ost och kex.

Fiskvin. Champagne. Sherry och portvin. Kaffe och likörer.

Tesupé - kl 11 var allt slutat. Dagen lyckad således.

Bokmärke Uppsala Domkyrka, som ligger i dagboken.

Axel och Otto Studentexamen 1882 den 13 juni. Jag var ej hemma, utan med Hugo i Ronneby, dagen var för mig mycket orolig, och först efter efter nio på afton kom telegrammet från min Albert som säger "Axel och Otto iklädda små vita mössor" lycklig och gläder.

Frukostmiddag hade jag ordnat för dem, och som jag genom brev från dem hörde varit glad. En stor glädje för dem och oss - få nu se vad Otto bestämmer sig härefter, sedan var liten har han sagt "jag skall bli pappas bäste bryggardräng" Alberts glädje blev stor om så går.

Otto blir bryggare! Axel ska bli jurist! Må de båda fastän nu mera skilda banor, bli lika innerligt fästade vid varandra som hitintills. O! de så kära älskade tvillingarna!! Att Otto kunnat följa med sin tvillingbror i hela skolan, som varit så ofta sjuk och klen - många nätter har jag legat på knä vid hans säng, och lyssnat på hans ojämna andhämtning, många tårar har runnit av oro att han skulle också dö från oss. Gud är god och full av nåd. Må vi rätt kunna bedja och tacka.

Axel inskrevs vid Uppsala akademi 1882 den

Otto inskrevs vid Uppsala akademi 1882 den

Hugo måste för sjuklighet sluta sina studier 188 och reste till Skåne fick plats hos lantbrukarna Lidholm på Baldringe var 3½ månad där, deltog i allt yttre som inre vid ett lantbruk. Hemkom till julafton, kom till Ultuna i februari och genomgick mejeriskolan först, sedan på ett år lantbruksskolan på ett år, tog fullständig avgångsexamen, fick vackra betyg.

Hugo tillträdde säteriet Närlunda i Gåsinge 1 januari 1887 - jag tror mig aldrig ha sett något vackrare läge på en egendom - jag hjälpte honom i ordning hans hem - ber Gud ge honom förstånd att sköta denna egendom, och må han få sin utkomst och leva ett lyckligt hemliv. Albert och jag reste till Hugo och vi njöt av att se honom ha en verkningskrets. Pappa som alltid har stora tankar om sin Hugo, njuter så ofantligt av att vara hos honom.

Söndagen den 7 september 1884 klockan 6 på morgon fick min gode Albert slag, var hopplöst sjuk i flera veckor. Vi bodde på vår vackra Villa Sommarbo på Oxelösund, genom den ömmaste vård av läkarna och oss, blev tillståndet så att vi med ångfartyget Per Löfvenius fick föra Albert i säng till vårt hem i staden. Till julen blev Albert så mycket starkare att han kunde gå försiktigt stödd i rummen, och åka (ut) ofta, för att stärkas av luften. 1885 var ett prövosamt år för min arbetsamme man, men lyckan att Otto då var färdig att stå för hela bryggeriet, mycket ansträngande för en så ung man. 1886 var lika prövosamt för min Albert, som alltid trott sig bli bra - den 19 januari 1887 fick Albert sitt andra slag, då i vänstra sidan (högra 1sta gången) nu var lidandet förfärligt, ty det var känselnerverna som angripits, från huvudet ner i fötterna. O! vilken prøvotid! Tålmod giv oss Herre Jesu, var oss nådig.

Otto och Maria Hellström förlovades den 11 mars 1887 - de växlade ringar kl 2 på middagen hos oss i vår och Marias föräldrars närvaro i vårt blomsterrum, till middagen kom Hugo hem, alla Hellströms och Nillssons på Lund hade vi bett komma. Albert och Hellström talde sitt hjärtas språk till våra barn. Många telegram kom till de unga under middagen. Ja, Herren vare med de kära älskade barnen i deras förbindelse! Jag känner mig så lycklig och tror att dessa älskade passar så väl för varandra, och Otto har aldrig flammats för någon flicka, men länge älskat sin Maria.

Nyårsafton 1887 var Alberts plågor ovanligt svåra, doktor Brandberg som sista året varit Alberts läkare, måste två gånger om dagen komma hit, fick se ett häftigt anfall, asnea från hjärtat, dagligen återkomma dessa anfall flera gånger på varandra. Sista veckorna var dag och natt svåra, omöjligt till sist ligga, sitta, eller stå - hjärslitande för oss att se, och ej förmå hjälpa. Fjorton (dagar) före döden sade Albert en natt då (vi) lågo "Augusta är du vaken?" "Jag har nu en stund utan plågor och vill tala med dig, jag känner att jag snart skall dö, och är nöjd, av min livsassurans (livförsäkring) ska du ta 2000 och lämna till läroverket till ett stipendium som får bära Lindebergiska namnet, själv har jag gått där och våra 4 söner" - "Så ber jag dig att ej obducera mig, så vill jag tacka dig för allt vad Du varit för mig, i med och motgångarna! Du har varit en ängel i renhet. Begrav mig ej för snart, som lik får jag väl stå i boden härunder?" Då jag svarade Nej Albert här i vår sängkammare sade Albert så glatt "Tack, men Du har ju så få rum" O! aldrig kan jag glömma den frid som dessa ord gav mig - är jag förtjänt av allt han sade mig - ett vet jag, att jag alltid har velat det rätta. Trettondagen

eftermiddagen önskade Albert att få taga nattvarden, pastor Hedberg kom, och med ett par uppehåll för Alberts plågor, fick vi båda och tvillingarna Otto o Axel (Hugo på sitt Närlunda) begå Herrens heliga nattvard - Herre Jesu låt oss däruppe få samlas vid den stora Nattvarden och ingen av oss saknas. Amen, Amen.

Tisdagen den 24 januari var Albert som en döende, ingen ro på den föregående natten, pulsarna stannade och läkaren gav flera gånger champagne för att få livsgnistan att ta sig. Otto och jag fick då motta hans hjärtegodas avskedsord - till Otto sade Albert bland annat "bliv god mot mamma, hon förtjänar det, hör du det Otto". Hela dagen var stilla och döden väntades av honom och oss. Albert tackade så hjärtligt doktor Brandberg, och sade "jag har haft mycket ont" då doktorn svarade "ja stackars herr Lindeberg, jag har sett och gjort vad jag har kunnat". Då sade Albert åt doktorn "jag vill ej obduceras". Till Otto sade Albert "hälsa Maria, jag välsignar henne." Sedan kom Maria och mottog välsignelsen själv. På afton samma dag sade Albert "bli god Augusta mot min syster Klara, hon har nu ingen annan än dig." Onsdags morgon klockan ½ 6 avled min goda älskade make, under sömnen. Klockan tolvtiden måste han av plågor stå, då han anropade Gud om hjälp - bland annat "Jesus! Guds son blod renar mig från alla synder" - på Alberts förnyade böner till doktorn vid 1-tiden, fick Albert morfininsprutning, för att få sova, så kysste Albert mig, somnade och fick Otto och jag se några dödsryckningar, så allt hans lidande slut. Jesu giv att vi alla får mötas en gång hos dig, frigjorda från alla våra synder. O! må ingen av oss saknas - var oss nådig för din stora barmhärtighet.

Amen.

Hugo och Axel ville jag telegrafera efter till Närlunda, men Albert sade "dröj tills jag är död, då behöver du dem, säg att jag välsignar dem". "Hälsa mormor och morfar, att jag ej nog kan välsigna dem och tacka för allt." "Hälsa vänner och bekanta från mig."

"Hälsa Hugo att jag varit så obeskrivligt lycklig på Närlunda." "Tacka Axel för all glädje han med sitt glada humör berett mig."

Alberts begravning skedde tisdagen den 31 januari. Klockan 1 middagen samlades de som ville följa honom till graven, här i vårt hem. Albert var stor älskare av blommor, blev också bäddad av vänner i blommor. Vår vän doktor Ahlberger jordade Albert och (höll) ett tal som gick från hjärta till hjärta. Det hördes att han var Alberts vän. En dubbelkvartett sjöng i gravkoret, lektor Wilhelm Rogstadius, borgmästare Wellander, pastor Dahlbom, herr Ekblad, några skolynglingar. Edvard Moberg, Karl Lundberg, Karl Lindqvist kom ner till begravningen, Johan Bäcklin också reste hit. Matilda Lindqvist kom genast till mig vid Alberts död - aldrig skall jag glömma den vänskapstjänst hon då gjorde mig.

En sådan gränslös tomhet i hemmet. Kanske just därför så mycket smärtsammare, som dessa sista fyra år, har varit Albert till nytta och mer till sällskap än förr, han behövde mig jämt intill sig. Nu känner jag mig så överflödig för allt och alla. Kanske kallar mig Herren snart härifrån. O! må jag kunna rätt bereda mig för döden, och till livet hos dig Herre! Jag har så många kära som gått före mig, de ber för och med mig.

Albert bad Otto ej uppskjuta sitt bröllop - jag må leva eller dö, så låt det ske, som ni ämnat det.

Den 15 februari reste jag (på läkarens tillsägelse) med Axel till Närlunda för att byta luft och stärka mig.

Den 17/2 kom Anna Janzon till oss på Närlunda, och reste Axel till Nyköping den 23 för att vara med om svensxa för Otto.

Den 25 reste jag och Anna till Nyköping.

26/2 kom Hugo hem till mig och bröllopet.

29/2 middag i Marias och Ottos nya vackra hem, sittande bord 35 personer.

Ottos och Marias 1sta lysningsdag 12 februari 1888, 2dra 19, 3je 26 februari.

Ottos och Marias bröllop 18 28/2 88 på Stora Hotellet klockan ½ 4 efm - 130 personer var närvarande.

Bröllopsdagen var vacker och solklar. Pastor Dahlbom spelade några vackra preludier på orgeln, och hand i hand gick det unga brudparet fram till brudpallen (ett arbete av mig till dem) de var ett vackert tilltalande brudpar. Ps 124 vers 1 sjöngs, och Marias röst hörde jag så klart ljuda. Doktor Ahlberger vigde sina nattvardsbarn, talet efter vigseln började han med att nedkalla den så nyligen hemgånge faderns välsignelse över sina barn, ett det kärleksfullaste tal till dem båda. O! må de älskade barnen bli så lyckliga som jag önskar, måtte de få krafter att bära allt dem kan möta, må de i med och motgång känna störst den lyckan att äga kvar tro. Herre hålla fasta hos dig! så går dem aldrig illa. Efter vigseln sjöngs sista versen av 124. Kl 9 var hämtningen. Marias och Ottos bröder var värdar. Jag hade hela natten och dagen lidit av svår nervositet, fick av doktor Brandberg medicin för att hålla modet uppe, men ? känns som bruten - kanske så är - jag tackar Gud att jag fått leva medan min make behövde min hjälp. Den 19 mars reste jag till Hugos Närlunda för att se om hans hushåll. Jag upplöste då mitt hushåll i Nyköping - mina jungfrur Ulla och Hilma fick kattpengar och lön till den 24 april - den känslan att efter 32 års tid lämna hemmet, tomt och öde - hu! Ingen saknar mig, jag ber Gud förlåta att jag nu klagar! Många har det så mycket svårare - kanske är jag i mer behov av ömhet än de flesta. Då mina barn var små njöt jag så obeskrivligt av deras smek, gav dem så rikligt därav tillbaka. Ett är säkert - jag har aldrig känt olika ömhet för någon av dem - alla har de varit mitt hjärta lika nära - därpå vill jag leva och dö. Måtte ingen av mina barn ge mig anledning på gamla dagar att få andra känslor - måtte de ej för någon bli kallnade.

Långfredagen, aftontåg avreste Hugo till Göteborg. Påskaftons middag kom han till Kungälv och mottogs vänligen av prästen Ahlbergers familj. Friade till deras yngsta dotter Emma - fick ja. Helgdagarna var de i alla gudstjänsterna. 3je april reste Hugo, Emma och Wendela Ahlberger till Göteborg för att köpa förlovningsringarna - som de vid hemkomsten kl 1

växlade, i deras ringar står den 31 mars den dagen de lovade varandra trohet. Herren må hjälpa dem att hålla sina löften, och göra varandras liv så lyckligt som oss dödliga kan beskåras här på jorden. Ja, de älskade barnen överlämnar jag till dig Herre Jesu! följ du dem på alla deras vägar och giv dem ej för hårda prövningar. Amen.

Hugo ser så överlycklig ut, väntar sin föstmö hit till Närlunda snart.

9 maj kom Emma och hennes syster Wendela, Hugo och jag mötte dem vid Katrineholm. Emma är så älsklig, men jag tror ej hon rätt förstår mig, kanske rädd för svärmor. Också tror jag att hon anser Hugo rik - jag söker taga henne ur den villfarelsen - men det är ej så lätt för en 17årig flicka.

15/5 kom Axel till oss på Närlunda, var glad åt sin lilla blivande svägerska.

19/5 kom Otto och Maria samt Ellen Hellström. Annandag Pingst den 21 reste Otto, Maria och Axel till Stockholm och Uppsala.

29 maj följde jag med Hugo, Emma och Wendela till Nyköping, där middag var hos Ahlbergers - 3 juni middag hos Ottos för de nyförlovade.

6 juni klädde jag Alberts grav. 7 reste jag åter till Närlunda. 12 juni kom Harald och Lisen Ahlberger med Emma och Wendela till Närlunda. 16 juni reste Ahlbergers från Närlunda.

20/6 ungdomsbjudning på Närlunda. 25 for jag med Hugo och de båda flickorna till Stockholm, där Emmas brudklänning köptes - vi återvände den 26 - samma dag de stora eldsvådorna i Sundsvall och Umeå var.

3/7 for Emma med Wendela hem till Kungälv. Gud följ alla Emmas steg, och låte henne med förnöjsamhet återvända som Hugos hustru! för att till deras ålderdom få tillsammans leva ett lyckligt och välsignat äktenskap. Amen. Amen.

Söndagen den 12 augusti 1888 lystes det 1sta gången för Hugo och Emma i Kungälv kyrka. Jag och min svägerska Klara var i Gåsinge kyrka och, med modershjärtats innerligaste böner bad jag för mina barns sanna välfärd. 19 - 26 - var lysningsdagarna de båda andra.

23 augusti min förr så glada bröllopsdag, kändes nu så svår, dock fick jag av så många bevis på vänlig tanke på mig - Axel, Maria, Nanna, Sofie Janzon, mamma gav mig deltagande brev.

Söndagen den 2 september 1888 flyttade jag från Närlunda, där jag ordnat hemmet så mycket jag förmått till ett vänligt mottagande av den unga husmodern. Jag låg på knä vid deras sängar och bad för dem, och bad de rätt må lära känna mig - jag vet ej att en sådan oro är för Hugo - jag tror ej att han rätt förstår sina affärer, och då jag velat tala som en mor har skyldighet, blev han ond - säger "det där förstår ej mamma o s v". Hur vet om mina farhågor är ogrundade.

Avskedet från detta vackra ställe, från allt folket och deras små snälla barn - ja, allt var så påkostande. Många ljuva men också smärtsamma minnen.

Söndagen den 2 september på afton klockan 6 steg Axel och jag vid Oxelösund ombord på ångfartyget Baltzar von Platen - reste kanalvägen till Göteborg - hade en särdeles behaglig resa, besåg allt som var att se. Till Kungälv kom vi onsdagen den 5 september klockan 7 afton - möttes av det hjärtligaste mottagande av Hugos svärföräldra och alla de unga. Den 6 sept kl 6 efm vigdes mina älskade barn i kyrkan (som var vackert blomsterklädd och fullt eklärerad) av Axel Ahlberger, som med sådan känsla förrättade sina barns vigsel - framför brudparet gick två små flickor - 6 tärnor och 6 marskalkar - bruden och tärnor vitklädda - bruden var så älsklig, och de såg på varandra så troget - må deras kommande liv ej bli för bekymmersamt - och giv dem ej mer än vad de förmå att bära - Gud välsigna dem nu och alltid.

Marskalkar, John Ahlberger, Axel Lindeberg, Pettersson, Ahlenius, Boissen, Carl Vester.
Tärnor, Hulda Roeng, Wendela Ahlberger, Anna Ahlberger, Hildegard Carnér, Hildegard Wennerholm.

Mitt första barnbarn föddes söndagen den 30 december 1889 klockan 1-30 middagen. Döptes söndagen den 10 februari, bars till dopet av sin mamma, fick namnen Greta Maria Augusta. Dopet förrättades av pastor Carl Strandberg. Faddrar, Amalia Hellström, Carl G Hellström, Augusta Lindeberg. J M Berlin, Lovisa Lagerwall, G W Gillberg, Ellen Hellström, Carl Strandberg, Hilda Kylander, Axel Lindeberg.

Ottos och Marias son Sten Otto Gustaf föddes den 27/2 1894. En stor lycka och tacksamhet för oss alla! Han döptes den

Här följer ett tomt blad i boken.

Närlunda försåldes till herr Ernst Lindblad med tillträdesrätt den 1 april 1889. Hugo köpte landeriet Tenggrenstorp intill Vänersborg och tillträdde det 1 april 1889. Den maj 1889 reste jag med min sonhustru Emma till deras nya hem, som var så vackert, och vilket Emma och jag arbetade så med glädje för att få det snart i ordning. Hugo och Emma njöt så av att åter ha ett hem. 26 juni reste jag från Tenggrenstorp, med de mest brinnande böner för barnens framtida lycka - att de med sparsamhet måtte kunna få sin utkomst utan för stora försakelser.

Onsdagen den 2 oktober 1889 kom telegram att på natten ½ 3 Hugo och Emma väcktes av rop "Elden är lös". Klockan 6 på morgon var hela den stora vackra bostaden till grunden förstörd av den allhärjande elden. Något litet av deras lösbo räddat, men allt linne m m uppbränt. Största välgärning är att allas liv var räddade. O! en sådan förskräckelse för mina arma barn, och för mig, jag som själv genomgått detsamma, känna och veta hur de nu har det. Genom ytterligare telegram och brev (allt av fabrikör Anders Carlberg) fick jag underrättelser att alla papper var i behåll, och att barnen mina fått rum hos grannarna. Jag hade genast rest till dem, om jag ej vetat att Emmas mor strax rest till dem. Människor visade dem så mycket deltagande och godhet.

Ja, Herre Du prövar, men Du helar ock. Giv dem tröst och låt dem mer och mer stärkas i kärlek till Dig! och till varandra. O! vad jag längtar att träffa mina barn, men avståndet. Då barnen är små finns knappt en timma som, de inte ropar efter mamma. Sedan de komma ut och bort, frågar de ej efter oss men våra hjärtan de känna ständig längtan efter barnen. Ps 473 v 3 Jag ser, hur nådefullt, hur vist du mig ledsagar. Jag ser, vad jag ej såg i livets glädjedagar. Hur korsets väg, O Gud till himmelriket bär, och allting bliver gott för dem dig hava kär.

Onsdagen den 5 oktober 1887 hemkom min älskade Albert och jag från Närlunda, och så insjuknade Albert så svårt vid Björnlunda station, att Hugo måste följa med oss till Nyköping, resan var mycket svår, men blev bättre och vid framkomsten nästan bra. Vi inflyttade då i det lilla vackra hem vi låtit inreda åt oss, och var vi båda så nöjda och tacksamma! Albert hade här utsikt från fönstren, och roade det honom se folket på Storgatan. Vi mottogs av vänners gåvor, av blommor, tårtor, kakor och flyttgröt. Ja våra hjärtan var så tacksamma för allt.

Här följer ett tomt blad i boken, som sedan avslutas med följande text:

Vi människor får inte fordra något av varandra. Så länge vi fordrar något blir vi aldrig tillfredställda. Att ta allt gott här i världen, både stort och smått, ja den ringaste vänlighet som en skänk, en oförtjänt välgärning, det är bästa sättet att känna sig nöjd och lycklig. Och kunde man komma så långt att man icke allenast (icke) fordrade något utan också icke önskade något, då skulle man ha uppnått den högsta tänkbara lycksalighet.

Bilagor

Albert Lindeberg
1823-1888

Anteckningar

Augusta Lagerwall
1833-1902

Faksimil av Krönikan
(Endast i web-versionen)

